

FLYTVÄSTEN

– billigaste livförsäkringen

För drygt 300 kr kan man få en godkänd flytväst som kan rädda liv om båten vattenfylls eller om man faller i sjön. Men prova västen i butiken så att den känns bekväm och sitter perfekt på kroppen eller på jackan. Passformen är lika viktig som bärkraften.

Text & foto: Lars H Lindén Faktakontroll: Joel Sellén, Baltic Safety Products

EN FLYTVÄST FÖR varje person ombord borde vara ett lagstadgat krav i alla båtar oavsett storlek och typ. Vi har en lag som kräver att alla som åker i en bil ska ha bilbälte, men någon lag på att man måste bära flytväst till sjöss finns inte.

Krockar man med bilen kan man i bästa fall köra hem eller ta en taxi. Men om något händer på sjön måste man i värsta fall få simma till säkerheten. I vårt grannland Norge har man mycket tuffare regler där alla måste bära flytväst ombord på

båtar upp till 8 meters längd. Om båten är över 8 m lång måste det finns en godkänd flytväst till alla ombord.

Flytvästar och flytkläder finns i en mängd olika utföranden, färger och former. Allt som säljs idag måste vara CE-märkta vilket

betyder att de har testats och godkänds enligt EU:s regelverk. Sedan är alla flytvästar och flytkläder indelade efter "bärförmåga" i olika Newton-klasser. Den klassiska seglarvästen har normalt en bärkraft på 50 Newton (N) och det räcker med god mar-

Snabbfakta:

- Seglarväst får endast användas av simkunniga personer som väger över 25 kg.
- Räddningsväst ska alltid användas av personer som inte är simkunniga och som väger under 25 kg.
- Räddningsvästar till barn har olika form beroende på barnets vikt.
- Kontrollera utlösare och patron i den uppblåsbara flytvästen inför varje ny säsong.
- Nedkyllning sker 4–5 gånger snabbare i kallt vatten jämfört med lika kall luft. Nedkyllning påverkar snabb rörelseförmågan.

Den uppblåsbara flytvästen har blivit mycket populär på senare år. Lätta att bära, tar en liten plats på kroppen men ger ändå en mycket hög bärkraft när den är aktiverad i vattnet.

Räddningsvästar för barn måste sitta perfekt på kroppen för att ge en maximal flytsäkerhet. Köp aldrig en för stor väst som ska "räcka" i flera år.

Även seglarvästar måste sitta perfekt. Testa rätt storlek i butiken, annars flyter den upp runt huvudet som bilden visar och ger inte en maximal bärkraft.

Seglarvästen är populär, bekväm och även ett utmärkt värmeplagg ombord på båten. En annan fördel är att den kan användas både under och över andra jackor. Men den ska endast användas av simkunniga personer.

ginal för en vuxen person med kläder. Den rekommenderas för simkunniga personer med en vikt på 25 kg och uppåt. Seglarvästen är utan tvekan marknadens bekvämaste flytplagg, den fungerar som ett värmeplagg (när man inte ligger i vattnet) och den är mycket lätt att simma med.

En godkänd räddningsväst måste vara tillverkad i en fluorescerande färg (rosa, gul eller orange) ska alltid användas av personer som inte är simkunniga och som väger under 25 kg. Även för simkunniga är den ett utmärkt alternativ med sin höga bärkraft på minst 100 N. Här har man placerat mestadels av flytblocken på framsidan och i kragen, så att en medvetlös person automatiskt hamnar i ryggläge och får fria luftvägar. Räddningsvästar för barn varierar i storlek beroende på barnets vikt, men köp aldrig en för stor väst som ska "räcka" i flera år.

DEN UPPLÅSBARA FLYTVÄSTEN klassas som en räddningsväst

och finns med manuell eller automatisk uppblåsning, eller både och. De automatiska har en utlösare (oftast en saltpatron) som reagerar på vatten och som aktiverar ett slagstift som i sin tur slår sönder perforeringen på gaspatronen. Därefter fylls flytvästen med luft på några sekunder. Fungerar inte de automatiska aktiveringen finns ett separat handtag som kan påverka gaspatronen.

Uppblåsbara flytvästar finns i en mängd olika storlekar. Utbudet är störst med västar som har en bärförmåga på runt 170 N och denna storlek rekommenderas för personer som väger mer än 50 kg. Det finns även offshorevästar för avancerad havskappsegling med en bärförmåga på upp till 305 N. Dessa är utrustade med en hydrostatisk automatventil eller en UML-ventil som klarar regn och sjö på ett fördäckt och blåses upp först när man är cirka 10 cm under vattenytan.

Fördelarna med den uppblåsbara västen, förutom den höga

bärkraften, är att de är lätta att bära och tar nästan ingen plats på kroppen, och de vänder användaren till ryggläge. Nackdelarna är att man inte kan bära denna typ under några kläder (som seglarvästen), och att de är jobbiga att simma med efter en uppblåsning.

SIST, MEN ICKE minst, något om passformen som är minst lika viktig som bärkraft och typ av flytväst. Prova alltid i butiken så att västen sitter bra på kroppen, eller utanpå sjökläderna. Väger man strax över 70 kg och en storlek på 50-70 kg passar bättre på kroppen, så välj denna. Det finns nämligen en god marginal i alla godkända flytplagg. Den uppblåsbara flytvästen har en enorm "lyftkraft" när den är aktiverad i vattnet och här är det mycket viktigt att man använder västens grenband och drar åt det ordentligt. Även till vanliga räddningsvästar och seglarvästar som sitter något för löst på kroppen bör man köpa till ett grenband så att västen inte flyter upp över huvudet. ☺

Numera finns grenband som extra-tillbehör. Ett bra alternativ till seglarvästar som kanske ska användas till flera personer med olika kroppsform.

På alla flytplagg ska det finnas en dekal som visar bärigheten i Newton, den rekommenderade personvikten och om den är CE-märkt.

Den gröna markeringen på utlösaren i en uppblåsbar väst visar endast att den och patronen inte har aktiverats. Men utlösaren har ett sista datum för utbyte, och även patronen bör kontrollvägas med jämna mellanrum.

Som en extra säkerhet har den uppblåsbara flytvästen ett separat handtag som kan aktivera gaspatronen.

Den uppblåsbara flytvästen har en enorm bärkraft och här är det extra viktigt att man kopplar grenbandet och drar åt det ordentligt.